Nová povinnost škol a školek: Předávání výsledků pedagogického diagnostikování

Mgr. Bc. Lucie Obrovská, Ph.D.

Předcházející kalendářní rok znamenal pro školskou soustavu opravdu revoluci. Spolu s celou řadou dalších změn jsou také schváleny úpravy, které se dotýkají nástupu do první třídy a zápisů. S tím souvisí propracovanější předávání informací o dětech mezi školou, kam dítě bude nastupovat, a školkou, kterou dítě spolu s přijetím do povinné školní docházky opouští. Jak musí vypadat zpráva o výsledcích pedagogického diagnostikování?

Nová právní úprava klade větší důraz na kontinuitu vzdělávání dítěte a lepší návaznost mezi předškolním a základním vzděláváním. Pedagogická diagnostika už není pouze interním nástrojem mateřské školy, ale stává se oficiálním podkladem, se kterým musí pracovat i základní škola.

> **Ředitel školy, jenž přijal dítě k povinné školní docházce, musí požádat mateřskou školu o výsledky pedagogického diagnostikování.**

Pro vedení škol to znamená nejen novou povinnost, ale také potřebu jasně nastavit postupy, odpovědnosti a formu předávání informací tak, aby byly v souladu se zákonem i ochranou práv dítěte.

Povinnost základní školy zažádat o výsledky pedagogické diagnostiky

Nově školský zákon a navazující vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, počítají s formalizovaným předáváním pedagogické diagnostiky mezi uvedenými školami. Účelem je, aby základní škola měla potřebné informace o každém dítěti, které bude vzdělávat.

Nová povinnost podle § 36a školského zákona proto je spojena se zahájením povinné školní docházky. Ředitel/ka základní školy, ve které dítě má nastoupit, proto má v následujících termínech požádat o výsledky diagnostikování ředitele nebo ředitelku:

Ředitel školy, jenž v rámci zápisu k povinné školní docházce **rozhodl o přijetí dítěte do 31. března**, nebo **do 14 dnů od vydání rozhodnutí** o přijetí dítěte, požádá ředitele školy podle § 36 odst. 4 písm. a) až c) o předání výsledků pedagogického diagnostikování.

Je tedy jasné, že i pokud by dítě bylo přijato později (víme, že se celkově posunula také doba zápisů, které již letos probíhají od 15. ledna) než do konce března, stále trvá povinnost vyzískat si tyto informace tak, aby je v předstihu základní škola měla. Připojme, že ustanovení zmiňuje formální žádost ředitele jedné školy o předání výsledků diagnostikování jinou školou (mateřskou). Tuto formální žádost a povinnost ředitele základní školy tedy nebude platit v situaci, kdy dítě chodilo do školky při dané základní škole.

Povinnost mateřské školy či další školy

U naprosté většiny případů má uvedené informace o dítěti poskytovat mateřská škola, v které dítě plní (plnilo) povinné předškolní vzdělávání, respektive již delší dobu chodí do školky.

Také ale může nastat situace, že **dítě se vzdělává individuálně**, a proto je důvodné předat i zápis o ověření, jaké kompetence v domácím vzdělávání získalo. Zřejmě i proto nově předpisy stanovují povinné písemné zachycení ověřování výsledků vzdělávání, má-li dítě v povinném předškolním vzdělávání individuál. V takovém případě školka musí předat tento písemný **zápis o ověření výsledků**. Blíže je jeho vyhotovení nově upraveno v § 34b školského záko-

na: Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání; způsob a termíny ověření, včetně náhradních termínů, stanoví školní řád tak, aby se ověření uskutečnilo v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. O ověření mateřská škola vyhotoví zápis.

Jinou variantou je, že dítě před nástupem do první třídy bylo **v přípravné třídě** nebo přípravném stupni ZŠS. I v těchto případech je nezbytné, aby škola, v níž tyto třídy nebo stupně jsou, předala výsledky diagnostikování. Taktéž má takovou povinnost zahraniční škola sídlící na území České republiky, kterou dítě navštěvuje. Ve všech těchto situacích stále platí, že po doručení žádosti má škola **30 dní na předání potřebných informací**.

Nové ustanovení uvádí: Ředitel mateřské školy předá v elektronické podobě výsledky pedagogického diagnostikování řediteli základní školy, jenž o předání výsledků požádal, a to v rozsahu údajů stanoveném v příloze č. 4 k této vyhlášce.

V čem spočívají předávané informace

Do vyhlášky o předškolním vzdělávání se tak připojilo nové ustanovení § 1f, které uvádí bližší náležitosti pro předávání informací. Je logické, že stačí informace předávat v elektronické podobě (vytištění materiálů a souvisejících formulářů je nadbytečné). Ředitel/ka školky má povinnost předat informace v rozsahu nově sestavených příloh k vyhlášce. Pokud dítě standardně chodilo do školky, má se využít formulář, případně náplň tohoto formuláře v příloze čtvrté, pokud je dítě vzdělávané individuálně, pak platí pátá příloha.

Při jejich srovnání můžeme sledovat, že v obou případech mají pedagogové sledovat velmi podobné oblasti. Kromě základní identifikace je třeba vyplnit **informace** o tom:

- v čem dítě vyniká, jaké má záliby, jaké jsou slabší stránky;
- jak komunikovala a spolupracovala jeho rodina s předškolním zařízením;
- zda dítě mělo jakákoliv podpůrná opatření během předškolního vzdělávání;
- jaké metody a formy práce se u dítěte osvědčily;
- a podstatné samozřejmě je identifikovat oblasti, v nichž by podle školky mělo dítě dostat vyšší míru podpory. Za tímto účelem by se měla školka vyjádřit hlavně k socioemoční stabilitě, hrubé a jemné motorice, zrakovému a sluchovému vnímání a ke kompetencím dítěte v oblasti řeči a jazyka.

Logicky větší pozornost a podrobnější vyjádření se má objevit v zápisu v případě, že dítě nechodí do školky dennodenně a má individuální vzdělávání.

Související otázky z praxe

Autorka se setkává s dotazem, jestli je možné, aby školka měla pro tyto účely například svůj jiný formulář, aby se předávalo informací více, nebo naopak méně. Samozřejmě forma je vedlejší, ostatně příloha vyhlášky neobsahuje vyloženě formulář v podobě, který by bylo možné „stáhnout“ a využít. Takže formální úprava může být zvolena i jiná, důležitý je **rozsah předávaných informací**.

Také onen rozsah informací je třeba vztáhnout k účelu nové povinnosti. Příloha vyhlášky obsahuje také část, jež obnáší bližší popis k jednotlivým sledovaným oblastem. Takže zde školka samozřejmě může blíže vyjádřit poznatky o vzdělávání a o osobnosti dítěte. Pokud by mělo jít o zcela jiné informace mimo rámec požadovaný vyhláškou a popsaný výše, pak již by s tímto museli souhlasit zákonní zástupci a museli by předávání dalších informací iniciovat oni sami.

Naopak pokud by školka předávala informací méně například v důsledku toho, že by si vytvořila vlastní formulář, pak by jí toto mohla vytknout při kontrole Česká školní inspekce. Rozsah předávaných informací (výsledků diagnostikování) je totiž součástí veřejnoprávního předpisu – vyhlášky o předškolním vzdělávání.

Také jsem obdržela dotaz, kdo konkrétně má formulář vyplnit. Výsledky diagnostikování má předávat školka, za předání informací řediteli základní školy tak **odpovídá ředitel/ka**. To ale neznamená, že musí vyplnit všechny související dokumenty, a tedy znát samotné potřeby dítěte. Formulář logicky může **vyplnit jiný pedagogický pracovník**, paní učitelka, může se na něm podílet asistent či speciální pedagog nebo třeba i psycholog.

Autorka působí jako právnička v kanceláři Veřejného ochránce práv.